

การเชื่อมโยงของภาคเกษตรกรรมต่อระบบเศรษฐกิจไทย

The Linkages of Agriculture to the Thai Economy

พิริยะ ผลพิรุฬห์*

Piriya Polpirul

บทคัดย่อ

การศึกษานี้มีวัตถุประสงค์เพื่อวิเคราะห์ผลกระทบของการเชื่อมโยง (Linkage Effect) และดัชนีการเชื่อมโยง (Linkage Index) ของภาคเกษตรกรรมต่อระบบเศรษฐกิจของประเทศไทย โดยถึงแม้ว่าภาคเกษตรกรรมจะเป็นภาคการผลิตที่สำคัญของประเทศมาอย่างช้านานแล้วก็ตาม ผลผลิตของภาคเกษตรกรรมของประเทศไทยเกือบทั้งหมดยังมีระดับของการเชื่อมโยงที่ค่อนข้างต่ำเมื่อเปรียบเทียบกับภาคการผลิตอื่น ๆ โดยสินค้าเกษตรกรรมทุกประเภทมีลักษณะของการเชื่อมโยงไปข้างหน้า (มีลักษณะของการผลิตต้นน้ำ) มากกว่าการเชื่อมโยงไปข้างหลัง นโยบายของภาครัฐควรให้ความสำคัญต่อการสร้างระดับการเชื่อมโยงดังกล่าวให้สูงขึ้นเพื่อเป็นการสร้างมูลค่าเพิ่มของสินค้าเกษตรกรรมของไทย เพื่อเป็นการสร้างความมั่นคงของรายได้แก่เกษตรกรของประเทศ

คำสำคัญ: การเชื่อมโยงต่อเศรษฐกิจ ภาคเกษตรกรรม ประเทศไทย

Abstract

In an economy, a sector is linked to other sectors by its direct and indirect purchases and sales. Although agriculture share of the Thai economy is relatively large since agricultural sector employs more than 80 percent of the Thai labor force, Thai agricultural sector has a weak linkage to other sectors in the economy in terms of both backward and forward linkages. When considering only the possibility of forward linkages in this sector, we find that all agricultural products in 29 agricultural sectors act as upstream sectors that provide the Thai economy with only basic inputs (forward linkages). Thai policymakers should therefore focus on creating policies to provide ways to improve these forward linkages in order to create value-added in this sector.

Keyword: Economic Linkages, Agriculture, Thailand

* Ph.D., รองศาสตราจารย์ คณะพัฒนาการเศรษฐกิจ สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์

118 ถนนเสรีไทย แขวงคลองจั่น เขตบางกะปิ กรุงเทพฯ 10240

E-mail: piriya.p@nida.ac.th